

Murska krajina

TEDNIK ZA GOSPODARSTVO, PROSVETO IN POLITIKO

IZHAJA VSAKO NEDELJO. — Rokopisi se ne vračajo.
Naročnina: znaša letno 36 Din, polletno 18 Din,
za inozemstvo letno 72 Din.

UREDNIŠTVO in UPRAVA: Prekmurska tiskar-
na v Murski Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon števil. 76. — Štev. rač. poštne hran. 12.549

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani
400 Din. — Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstem vsaki
oglas 25% dražji — Pri večkratnem oglaševanju popust.

X. LETO

MURSKA SOBOTA, 16. marca 1941.

ŠTEV. 11.

Politični pregled

Domači dogodki:

Na razne vznemirljive vesti, ki so zadnje čase krožile pri nas, sta dala izjavo novinarjem predsednik vlade Dragiša Cvetković in podpredsednik vlade dr. Maček, v kateri sta poudarila sledeče: Odločujoči činitelji v državi budno proučujejo in pravilno ocenjujejo vse dogodke. Pri odločanju teh dogodkov vedno upoštevajo najvišje interese države in naroda, to je neodvisnost in nedotakljivost naših mej.

Nemški poslanik na našem dvoru von Heeren je pretekli teden prvič po sporazumu, uradno obiskal Zagreb in hrvatsko politično vodstvo. Po ogledu in razgovorih v Zagrebu se je odpravil v Kupinec, kjer je obiskal podpredsednika naše vlade dr. Mačka.

Glavna združena zveza si je te dni izvolila novo vodstvo. Namesto umrlega predsednika dr. Antona Korošca je bil za predsednika izvoljen predsednik vlade Dragiša Cvetković, za prvega podpredsednika pa slovenski minister dr. Fran Kulovec.

Vodilni nemški politični krogi v Berlinu so v zadnjem času večkrat naglasili, da so diplomatski odnosi med Nemčijo in Jugoslavijo tako odlični, da ne morejo biti boljši.

K zadnjim dogodkom, ki so se odigrali v naši neposredni bližini, pripominjajo na vseh važnih in odgovornih mestih le to, naj ostanemo mirni in složni, kajti le tako bomo ostali nepremagljivi in vedno pripravljeni, braniti se proti vsakomur, ki bi skušal kršiti naše naravne pravice do svobodnega življenja v neodvisni državi. Predvsem pa je treba ohraniti mirno kri. Sedanja vojska je tudi živčna vojska in z njo se včasih več izvojuje kakor z orožjem.

Naša ladja „Durmitor“, ki je bila na Indijskem oceanu ustavljena od neke oborožene ladje, nato pa prepeljana v neko pristanišče v Italijo. Somalijo, so sedaj osvobodili Angleži. Vsi člani posadke so zdravi.

Uredbo o popisu vseh zalog pšenice pripravljajo, kakor pravijo poročila iz Beograda, v ministrstvu za prehrano. Imenovana uredba, ki bo v bodoče preprečila nedopustne manipulacije s pšenico, je baje v načelu že odobrena in je treba izdelati le še tehnična določila za popis pšeničnih zalog.

210 milijonov dinarjev dohodkov in enako vsoto izdatkov predvideva novi proračun dunavske banovine, o katerem bo 17. t. m. začel razpravljati banovinski svet.

Štrigova in še nekateri kraji, ki imajo večino hrvatskega prebivalstva, bodo odstopljeni banovini Hrvatski, Sloveniji pa bosta pripojeni občini Čabar in Osilnica. O tem sta se sporazumela predsednik JRZ v Sloveniji minister dr. Kulovec in hrvatski ban dr. Šubašić.

Italijansko časopisje še nikoli ni pisalo o Jugoslaviji toliko kot sedaj. Skoraj cele strani časopisov so posvečene stališču Jugoslavije k zadnjim dogodkom na Balkanu. Vsi članki pa se strinjajo v tem, da je politika Jugoslavije uspešna in koristna.

Iz zamejstva:

Na albanski fronti ni bilo večjih dogodkov. Niti Grki, niti Italijani se niso premaknili s svojih položajev. Udejevalo se je le letalstvo ter je prišlo do večjih letalskih bitk. O doseženih uspehih pri tem pa se poročila iz obeh taborov nasprotujejo.

Nemška, kakor tudi angleška letala so izvedla svoje običajne bombne polete na sovražnikovo ozemlje ter rušili mesta, predvsem pa industrijske naprave. Hudo so v preteklem tednu trpela nemško mesto Düsseldorf ter francoska pristanišča, v katerih se pripravljajo Nemci na napad na Anglijo in angleško mesto Cardiff, ki je bilo dvakrat bombardirano.

V Afriki so francoske čete, ki se bojujejo na strani Angležev, zasedli oaze (zelenice) Kufra, kjer so ujeli nad 1000 Italijanov. V Abesiniji so abesinski četniki napredovali zopet daleč v notranjost dežele. V Somaliji, ki je dvakrat večja od naše države, pa so An-

gleži stvarno dobili vso deželo pod svojo oblast. Število italijanskih ujetnikov neprestano narašča.

Angleži poročajo, da so sedaj ujeli v Libiji 140.000, v Somaliji 16.000 italijanskih vojakov. Grki so ujeli v Albaniji 20.000, svobodne francoske čete pa v Kufri 1000 italijanskih vojakov.

Francoske izgube znašajo v 45 dneh, kolikor se je borila proti Nemcem dokler se ni udala sledeče: 100.000 vojakov je bilo ubitih, od katerih pa so našli samo 70.000 trupel. Ranjenih je bilo 1.200.000 vojakov, ujetih pa 1.500.000. Pri tem niso vračunane žrtve med civilnim prebivalstvom, ki so tudi visoke. Všteti tudi niso vojaki, ki so padli izven Francije.

Nemci so po izdelanem načrtu zasedli vso Bolgarijo v treh dneh in so sedaj na grški in turški meji. Zasedba se je izvršila brez incidenta.

Moskovska vlada je izjavila, da se ne strinja s sedanjo bolgarsko politiko, ki je dovolila vkorakanje nemških čet. Smatra tudi, da položaj, ki je s tem nastal, ne vodi k okrepitvi miru na Balkanu, temveč k razširjenju vojne področja in zapletu Bolgarije v vojno. Sovjetska vlada je tokrat prvič opredelila svoje stališče glede Balkana, obenem pa je Turčiji dala z njo proste roke glede odpora proti novi bolgarski politiki.

Nemški državni kancelar Hitler je poslal turškemu državnemu predsedniku posebno poslanico, v kateri je baje ponudil Turčiji sklenitev pakta o nenapadanju.

Angleški zunanji minister in šef angleškega generalnega štaba sta bila v Atenah. Njuni pogovori z grškimi državniki so potekali v znamenju tesnega sodelovanja med Veliko Britanijo in Grčijo.

V Ameriki se bliža zaključku razprava o Rooseveltovem zakonu v senatu, ki predvideva skoraj neomejeno pomoč Angliji. Poučeni krogi trdijo, da bo zakon tudi v senatu sprejet z veliko večino.

Število žrtev letalskih napadov na Anglijo znaša v mesecu februarju 789 mrtvih ter 1668 ranjenih.

Stališče Jugoslavije

Naš zun. min. je dal izjavo nekemu švicarskemu listu v kateri pravi:

„Glavni in moglo bi se reči tudi edini cilj naše zunanje politične aktivnosti je, da ohranimo mir in ojačimo varnost z državami, ki so miroljubne proti nam.“

Naše politično geslo je: Razumevanje in sodelovanje. Razumevanje težkoč, ki jih imajo države v vojni, njihovih potreb in njihove občutljivosti, zato jim skušamo ob vsaki priliki predložiti položaj naše države, čije edini cilj je, odvrniti vojno od naših mej. Sodelovanje z vsemi silami, a še posebej z onimi, ki so naše sosede, da bi se obvaroval jugovzhod pred novim razširjenjem vojne. Pojačanje gospodarskega sodelovanja, ki je bilo oškodovano z vojnim stanjem v Evropi in sodelovanje, ki bi pripravljalo pot pomirjenju v Evropi, to je edina rešitev našega kontinenta in njegove tisočletne civilizacije. Edino v znaku iskrenega in pozitivnega sodelovanja, bo mogla Evropa postaviti temelje novega reda, ki bo mogel odstraniti zastarele predsodke in umetne pregrade, moralne in materialne, vsled katerih danes vsi trpimo. Naša skrb, da očuvamo mir in varnost, pa ni posledica kakšnega strahu, ampak globokega prepričanja, da se naša država mora v svojem in v imenu vseh Evrope boriti do kraja za odstranitev vseh nesoglasij v balkansko-podunavskem delu in da tu ojačamo izglede za mir. Mi od nikogar ničesar nečemo, ampak hočemo edinole zavarovati našo politično varnost in narodno neodvisnost. Vse pogodbe, ki smo jih podpisali zadnja leta, so navdahnjene z željo po boljem in organiziranem miru na balkansko-podunavskem prostoru. Naši napor v tem pravcu niso rodili vedno zaželenih rezultatov. Kljub temu ne bomo zmanjšali teh naših naporov, sedaj ko se kopičijo oblaki. Narobe. To je dolžnost, ki jo imamo do našega naroda in ki nas sili, da podvojimo napore za ohranitev miru. Ko vršimo to delo, pa na ta način tudi izpolnjujemo svojo obveznost do Evrope.“

Vsak hoče čevlje z gumijastimi podplati: **Zakaj?** Gumijasti podplati so **3 x močnejši** od usnjenih. Radi izvanredne trajnosti in prožnosti **gumijastih podplatov**, so taki čevlji namenjeni ljudem, katerih poklic zahteva veliko hoje. **BATA.**

Občni zbori Zveze poljedelskih delavcev

Zadnji mesec so se vršili po vseh občinah, kjer so ustanovljene podružnice Zveze poljedelskih delavcev, socialni tečaji in občni zbori. Prvi zbor je bil v Pečarovcih, kjer je bilo 450 zborovalcev, nato pa so bili skoro vsaki drugi dan v kakem kraju. Povečini so bili prostori pretesni, da bi mogli sprejeti vse, ki so se zborovanja nameravali udeležiti in jih je mnogo moralo oditi domov. Na nekaterih zborovanjih je bilo precej živahno, ker so delavci glasno izražali svoje nezadovoljstvo, da ne smejo na sezonsko delo v inozemstvo. Seveda so delavci izprevideli težave, ki jih nemotenemu odhodu na sezonsko delo stavlja sedanjí čas in so se po dobljenih informacijah s strani govornikov mirno pogovorili. Na vseh zborovanjih je vodil dnevni red domači predsednik društva poljedelskih delavcev. Šef borze dela g. Kerec je govoril o socialni zakonodaji v naši državi in o pravicah ter dolžnostih delavcev. Povdaril je pomen in uspehe ZPD, ki je delavcem že mnogo priborila in v marsičem izboljšala njihov položaj. Priboriti hoče tudi poljedelskim delavcem zavarovanje za slučaj bolezni in ne-

zgode ter starostno zavarovanje, pa tudi minimalne plače kakor jih imajo delavci drugih strok. Opozoril je delavce, naj se ne dajo zavesti od nobenih agitatorjev z nobene strani, ampak naj zaupajo svoji organizaciji in državnim oblastem. Posebno naj ne nasedajo vabam komunistov in naj današnje težave kljub žrtvam voljno prenašajo, ker temu niso krivi niti krajevni činitelji, niti država, ampak vojna v Evropi.

O organizaciji ZPD je govoril g. Franc Novak in dajal razna pojasnila. Ponekod je bil navzoč tudi sreski načelnik g. dr. Bratina, ki je dal zborovalcem razna pojasnila in jih vzpodbujal, da ostanejo mirni in prevdarni ter zaupajo modremu vodstvu naše države, ki je obvarovalo naše ljudstvo najhujše nesreče, vojne.

Ponosni bodimo, da smo državljani države, ki uživa posebno danes ugled in spoštovanje najmočnejših držav. Vsaka vojna pa zahteva žrtev tudi od vojskojočih držav.

Po predavanjih so bili povsod občni zbori društev, na katerih so bila podana poročila o delovanju in soglasno izvoljene prejšnje društvene uprave.

Povišanje poštnih pristojbin

Od 1. aprila naprej za pisma 2 din

Poštni minister je podpisal odlok, ki vsebuje spremembo obstoječih predpisov z naslednjimi poštnimi tarifami: 1. takse za navadna pisma: a) mestni promet za pisma do 20 gr. 1.50 din, čez 20 gr. je taksa ista kakor v medmestnem prometu; b) taksa za medmestni promet za pisma do 20 gr. 2 din, za pisma nad 20 do 50 gr. 3 din, za pisma 50—250 gr. 4 din, za pisma 250—500 gr. 6 din, za pisma 500—1000 gr. 12 din, za pisma 1000 do 2000 gr. 18 din. 2. Zaprte dopisnice: a) v mestnem prometu 1.50 din, b) v medmestnem prometu 2 din. 3. Taksa za knjižne oglase: za vsak primer do 10 gr. 0.10 din, čez 10 gr. za vsakih novih 100 gr. ali pa dalje 0.50 din. 4. Takse za vročitev na pošti in dostava na dom za male pakete: za vsak mali paket, ki se vroči na pošti 7 din, na stanovanju pa 10 din. Te takse bo prejemnik plačeval v znamkah na pošiljkah. 5. Takse za priporočena pisma: notranji promet za mestna in medmestna 5 din; mednarodni promet za Grčijo, Romunijo in Turčijo 5 din, za vse ostale države 6 din. 6. Takse za povratna pisma pri predaji na pošto za mestni in medmestni promet 5 din, za mednarodni promet za Grčijo, Romunijo in Turčijo 5 din, za ostale države 5.50 din; po predaji pošiljke za mestni promet 6.50 din, medmestni 7 din. 7. Takse za spremembo naslova v notranjem prometu mestni in medmestni 7 din. 8. Takse za izplačeva-

nje pooblastil (duplikat položnice) podaljšanju roka za izplačilo položnice mestni in medmestni promet 7 din, mednarodni za vse države 8 din. 9. Takse za duplikate in duplikatne spremembe samo v notranjem prometu 7 din. Ta taksa se bo izplačevala v vseh primerih; kdor pošiljko izgubi plača 7 din. 10. Takse za čuvanje polnomočij: za vsako polnomočje za dobo 15 dni 5 din, za daljši čas 10 din. 11. Predplačila za poštno predačo in torbe s ključem je plačati mesečno 20 din, za poštni predal s ključem mesečno 30 din. 12. Takse za poslovne papirje v notranjem prometu za 10 gr. 2 din, preko 10 do 250 gr. 2.50 din, preko 250 do 500 gr. 3 din, 500 do 1000 gr. 4.50 din, 1000 do 2000 gr. 7.50 din. 13. Takse za obračunavanje carinskih dajatev: za vsak obračun carinske dajatve za pisane položnice dinar, za vsak obračun dajatve za pakete 2 din.

Povišanje velja od 1. aprila.

Telico je preplačal

neki posestnik iz Gradišča na sejmu v Beltincih. Plačal je zanj skoraj po 10 din za kg žive teže, ker je prodajalec trdil, da je telica breja. Pozneje se je izkazalo nasprotno in zdaj bi kupec rad dobil nazaj razliko v cenah, ki znaša skoraj 1000 din.

Enodnevni tečaj za pridelovanje zelenjadi

v Murški Soboti se vrši v soboto, 15. marca v Prosvetnem domu poleg katoliške cerkve. Dopoldne so predavanja s početkom vsaj točno ob pol 9 uri, da lahko pridejo gospodinje po odpravi otrok v šolo. Popoldne ob pol 2 uri bodo pa praktične demonstracije v mestni vrtnariji, nato pa tudi za one, ki bodo želeli, demonstracije in ogled naprav na kmetijski šoli v Rakičanu. Predaval bo tudi inž. Ciril Jeglič referent za vrtnarstvo pri kr. banski upravi, ki je izdal tudi praktično knjižico „Pridelujmo več dobre zelenjadi“.

Tečaj je zlasti primeren za gospodinje in dekleta iz M. Sobotice in okoliških vasi, ki goje zelenjad ter dobe pridne tečajnice tudi nekaj prvovrstnega semena brezplačno in po par skupaj tudi to priročno knjižico. Je za fante tudi primerno.

Poplave

Tudi letošnja spomlad ni prizanesla z običajnimi poplavami naši krajini. Voda je prestopila bregove potokov in jarkov in se razlila na obe strani. Najhujše so bili prizadeti polanski, černelavski in soboški okoliš. V Polani je voda preplavila cesto, ki vodi v vas, v Černelavcih pa je segla preko pašnikov skoro do glavne ceste. V Soboti je Ledava preplavila del fazanerije in zemljišče ob Šiftarjevem mlinu. Pogoste poplave nas vsako leto bolj opominjajo, da bo treba resno misliti na regulacijo Ledave in drugih potokov

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Rolexa

dobite najceneje pri

N e m e c J., M Sobotica.

Izpred sodišča

Nezvest hlapec. Kuzma Franc iz Gederovcev je bil v službi pri neki posestnici v bližini nemške Radgone. Ko je bila gospodinja odsotna od doma, je Kuzma uporabil ugodno priliko ter ji je izmaknil 100 RM in nekaj blaga za moško obleko in je s svojim plenom pobegnil na svoj dom v našo državo. Dejanje pa je prišlo kmalu na dan in soboško okrožno sodišče je obsodilo Kuzmo na 4 mesece strogega zapora.

Drzen tat. Flegar Marko se je že često zagovarjal radi tatvine in je bil tudi često obsojen. Vendar ga pa to ni izučilo. Na sejmu na Stari gori je izmaknil iz žepa Rakuša Marije 200 Din iz žepa Lajh Julijane pa 40 Din. Dejanje se je odkrilo in Flegar je bil obsojen na 6 mesecev strogega zapora in na izgubo častnih pravic za dobo 2 let.

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDVAJA

v četrtek, dne 13. III. 1941 ob 20.30 uri
v petek, dne 14. III. 1941 ob 20.30 uri
v soboto, dne 15. III. 1941 ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

v nedeljo, dne 16. III. 1941 (znižane cene)
Opereta ob 11.15 uri

Javor Pál „VIKI“ Babos Gyula
Ljubavna romanca o hčerki opozijonalca, veleposestnika, Hadházi, polna divnih plesov, ognjevitih pesmi in humorja . . . . .

Dodatek: Kulturni film in Zala.

V nedeljo, dne 16. III. 1941 ob 15.15 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
v ponedeljek, dne 17. III. 1941 ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
v torek, dne 18. III. 1941 ob 20.30 uri
v sredo, dne 19. III. 1941 (znižane cene)
VELEFILM ob 11.15 uri

„Lavina ljubezni“

Karla Rust LUIS TREKKER
Film, ki je poln prekrasnih naravnih posnetkov in velikih sportnih dogodkov je posnet po zgodbi: „Liebesbriefe aus dem Engadin“

Dodatek: Kulturni film.

V sredo, dne 19. III. 1941 ob 15.15 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
v četrtek, dne 20. III. 1941 ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
Veseli film

„Florentinski klobuk“

Herli Kirchner Heinz Rühman
Film o ženinu, ki se mu mudi, mudi . . . . .

Dodatek: Kulturni film.

Po slabi tovarišiji rada glava boli . . .

pravi slovenski pregovor. To je ugotovil, kakor nam poročajo iz neke obmejne vasi na Goričkem, tudi neki tamošnji trgovec. Prišel je z nabito listnico v Sobotico in je v družbi z nekim Sobočancem obredel precej gostiln. Povsod je bil velikodušen plačnik. V neki gostilni je plačal s stotakom, zdaj pa se mu zdi, da je ostanek zapitka spravil v žep Sobočanec. Ko sta oblezla še obe kavarni, sta šla proti domu. Trgovec je šel spat v neko gostilno, Sobočanec pa domov, kamor je odpeljal tudi trgovčev kolo. Naslednji dan je trgovec ugotovil, da ima v listnici 1500 din manj denarja. Seveda leži zdaj ta denar na vesti Sobočanca in preiskava bo dognala, koliko je na tem resnice. Zabeležiti pa moramo, da je to zdaj že ponovni slučaj, da bogat podeželjan popiva po soboških gostilnah in potem ugotovi primanjkljaj v svoji listnici. Ali si niso taki denarniki sami krivi, da jim skopni denar pri romanjih iz gostilne v gostilno in nazadnje sami ne vedo, koliko so zapravili in kje. Seveda je potem kriv spremljevalec, da mu je on odnesel denar. Previdnost je mati modrosti. Čim manj denarja vzameš zvečer s seboj na krokarijo, tem manj ga boš zapravil.

PRODA SE

po ugodni ceni kuhinjska kredenca in predsobna stena z brušenim ovalnim ogledalom. Ogleda se lahko pri mizarju F A R I Č - u, Radgonska cesta.

DOMAČE VESTI

— Po nalogu gospoda ministra vojske in mornarice priredi Pododbor Udruženja rezervnih oficirjev in bojnikov Kraljevine Jugoslavije, dne 13. III. 1941. (četrtek) ob 20 uri v trgovski šoli v Murski Soboti predavanje. Predava višji aktivni oficir naše vojske. Udeležba je za vse rezervne oficirje obvezna in bo vsak izostanek opravičiti. Začetek točno ob 20. uri. — Odbor.

— Umrl je v Lendavi Keresturi Kalman, brat g. Keresturija, vp. župnika v Bakovcih. Pokojni je bil star 80 let in bil do zadnjega časa še čil in zdrav. Po tridnevni bolezni se je preselil iz doline solz v boljše in lepše življenje v večnem blajženstvu. G. župniku in sorodnikom naše sožalje!

Mlinom in trgovcem je prepovedano prodajati rženo moko brez kart

Referat za kontrolo cen pri banski upravi razglasa: Ker se sme prodajati po banovi naredbi, s katero se uvajajo nakaznice za kruh in moko, v dravski banovini ržene moke le na nakaznice, je mlinom in trgovcem prepovedano prodajati rženo moko v dravski banovini v prosti prodaji. — Mlini in trgovci na veliko, prijavljajo Banovinskemu prehranjevalnemu uradu vsako količino ržene moke, ki jo nabavijo ali proizvedejo in postopajo pri prodaji te moke po navodilih Banovinskega prehranjevalnega urada.

Sprejme se služkinja
ki zna kuhati. Naslov se poišče v Prekmurski tiskarni v M. Soboti.

PREDNO SI KUPITE

kolo, radio aparat, šivalni stroj
oglejte si našo **veliko zalogo.**
NIZKE CENE!

Fink Leopoldina, M. Soboti

— Knjižnica Delavske zbornice je odprta vsako sredo od 5 do 7 ure zvečer ter ob nedeljah od 9 do 11 ure dopoldne. Knjige si lahko izposodi vsakdo. Knjižnica se nahaja v M. Soboti v prostorih ZZZ (hotel Dobrai, stara kavarna).

— Če gospodinja ne loči kurjega perja od gosjega, se ji lahko pripeti, da jo kak podjeten podeželjan potegne. Tako je te dni prinesel neki kmet iz soboške okolice naprodaj perje, za katerega je trdil, da je gosje in racje. Zahteval je za kg samo 75 din, kar je pač mnogo pod ceno, saj je gosje perje že davno doseglo ceno precej nad 100 din. Gospodinja ga je kupila 5 kg, pozneje pa je videla, da jo je prodajalec potegnil, ker ji je prodal kurje perje, ki je vredno samo 30 din kg. Ogoljufana je bila za 225 din.

— Lutkov oder Sok. društva priredi v nedeljo 16. t. m. ob 3. uri popoldne igro M. Šumenjaka „Čarobna igla“. Igra, ki je zelo lepo zamišljena, bo gotovo navdušila vaše malčke. Med odmor bosta skrbela za kratek čas Miško in Cilika. Otroci, pa tudi starši vljudno vabljeni!

— Tihotapstvo saharina in morfija se je razpaslo v Medmurju. Sredi Mure so graničarji zapazili tihotapski čoln. Po predpisanih svarilnih klicih so streljali in ranili Vida Škodo v nogo. Ranjenca so prepeljali v soboško bolnišnico.

Izvoz jajc v Švico

Ravnateljstvo za zunanjo trgovino je sporazumno s Svetom za zunanjo trgovino sklenilo, da dovoli izvoz jajc iz Jugoslavije v Švico le tedaj, če izvozniki izvozijo enako količino tudi v Nemčijo. V Švici so namreč cene jajc tako ugodne, da so izvozniki hoteli izvažati samo v Švico. Ker pa bi bilo tako onemogočeno realiziranje kontingenta, za katerega smo se obvezali Nemčiji, je ravnateljstvo za zunanjo trgovino izdalo gornji ukrep.

Trgovinska pogajanja z Madžarsko

Trgovinska pogajanja z Madžarsko se bodo začele 17. t. m. v Beogradu. Dosedanji trgovinski sporazum z Madžarsko poteče koncem mesca.

Četrtna Bosancev umre za tuberkulozo

Iz poročila banskega načelnika za socialno politiko in narodno zdravje v Sarajevu na banskem zasedanju vrbavske banovine posnemamo, da je jetika največja sovražnica bosanskega življa. Od skupnega števila smrtnih primerov v tej banovini odpade ena četrtna na jetične bolnike, kar je vsekakor porazna ugotovitev. Zato je potrebno posvetiti higieni in zdravstvenemu skrbstvu bosanskih vasi več pažnje. Za pobijanje tuberkuloze je treba zgraditi več novih zdravstvenih ustanov.

Srdita borba z nevarnim cerkvenim vlomilcem

V Subotici je vlomil 40 letni nepoboljšljivi cerkveni tat in vlomilec Ignac Terpej v dve cerkvi. Pri zadnjem zločinu so ga zasačili, obvestili orožnike in cerkev obkolili. Ko je Terpej videl, da je ujet, je pričel streljati s samokresom. Pri tem je nekega orožniškega narednika hudo ranil. Končno se je po ogorčenem boju vdal in se pustil ukleniti. Priznal je 10 cerkvenih ropov v Vojvodini. Terpej je šele lani prišel iz mitroviške kaznilnice, kjer je odslužil večletno ječo.

čevljarskega pomočnika
poslovodjo za podružnico sprejme takol
KISILAK KAROL, Rogaševci.

CENTRAL KINO, DITTRICH

PREDVAJA:
v soboto, 15. marca ob 1/2 9 uri zvečer
v nedeljo, 16. marca ob 1/2 4, 6. in 1/2 9 uri
v ponedeljek, 17. marca ob 1/2 9 uri zvečer
KOMEDIJA

LJUBIM TE (Ich liebe dich)

Zgodba o lepi deklici, ki jo je predrzen mladenič ugrabil. Ker ga pa ljubi hoče zbežati, kar se ji komaj posreči po čudovito komičnih zapletitvah. Končno se spet za vedno vrne k njemu V gl. vlogah: Viktor de Kowa in Luise Ullrich.

Dodatek: **Najnovejši FOXOV in GOMONT BRITISH žurnal.**

Vsako nedeljo ob 11 uri 15 min.
LJUDSKA PREDSTAVA. Znižane cene!

Pride: Velefilm „**DIVJI CVET**“
Tolnay Klári, Gozon Gyula

Pri nakupu 12 vstopnic (blok)
— cena za deset vstopnic. —

Uspele filmske matineeje Turing Kluba

V nedeljo je priredil Jugoslovanski Turing Klub, podružnica v Mariboru dve matineeje, ki sta sijajno uspeli.

Predvajanih je bilo pet kulturno-propagandnih filmov, ki jih je stavila na razpolago Kr. banska uprava Dravske banovine, in sicer: filmski žurnal „Trgatev na Dolenjskem“, — „Durmitor“, „Iz življenja kozorogov“, „Bloke — zibeljka slovenskega smučarstva“, „Zimski časi očaka Triglava“, skakalne tekme v Planici 1936 — ki je bil ravno v nedeljo aktualen z ozirom na letošnjo prireditel, ki je končala z senzacionalnimi uspehi. Zadnji je bil predvajan prvi del velikega „Pohorskega filma“, ki je bil posnet preteklo jesen po nalogu Kr. banske uprave Dravske banovine od našega priznanega strokovnjaka Metoda Badjura. Ta film spada gotovo med najbolj uspele ter je želja vse naše javnosti, da se ta film, ki tako nazorno prikazuje vse kulturne, gospodarske in turistične vrednote našega lepega Pohorja še letos konča.

Po pozdravnih besedah predsednika Turing kluba ravnatelja g. Josipa Loos-a je imel referent za tujski promet pri Kr. banski upravi Dravske banovine g. Joško Sotler uvodno predavanje o pomenu filma ter o stanju produkcije kulturno-propagandnih filmov Slovenije.

Kakor ob priliki večerne prireditve v petek, sta bili obe matineeje izredno dobro obiskani, posebno po naši srednješolski mladini. Občinstvo ni štedilo z odobravanjem ter je prireditelju lahko čestitali k tej hvalevredni inicijativi.

Turing klub namerava v najkrajšem času predvajati tudi vse ostale domače turistične filme, predvsem iz primorskega, srbskega in bosanskega področja.

Želeti bi bilo, da bi se ti lepi filmi predvajali tudi v drugih mestih naše domovine.

RADIOAPARATI z dvoletnim jamstvom

Kolesa DIAMANT in ostale znamke	ŠIVALNI STROJI od Din 2.500.—
najcenejše	PISALNI STROJI URANIA pri

NEMEC JANEZ, M. Soboti.

Strokovno polnjenje akumulatorjev.

V tujino se smejo pošiljati le paketi do 1 kg

v vrednosti do 50 din. Tudi v takih paketih pa ni dovoljeno brez posebnega dovoljenja deviznega ravnateljstva izvažati fižol, olje, sladkor, milo, usnje in usnjene izdelke, kovine, zlato, srebro in žlahtne kovine sploh, kovinske izdelke, kavo, čaj, čokolado, poper, gumi in gumijaste izdelke.

Dunajski pomladanski velesejem je odprt

Odprt je dunajski pomladanski velesejem. Odprl ga je namestnik Reicha Baldur von Schirach. Poseben govor je imel pri tem tudi dr. Ley. Otvoritvenih svečanosti so se udeležili tudi številni gostje s Podonavja in Balkana.

Halo !**Halo !**

Štednja je vedno umestna a najbolj danes, zato zamenjajte Vaš stari aparat, kateri Vam porabi preveč toka.

Naš najnovejši baterijski aparat z žarnicami serije D 1.5 V. Vam prihrani **50% na anodi in 75% na kurilni bateriji.** Polnjenje akumulatorja odpade.

Zahtevajte opis in ponudbo !

Radio aparati vseh najboljših znamk v veliki izbiri vedno na zalogi.

Mali mesečni obroki !

tt. ŠTIVAN ERNEST, M. SOBOTA Tel. št. 39.

Iz Gornje Radgone

— **Nov fotograf.** V poslovnem lokalu Jurša Alojza na Spodnjem grisu se je naselil nov fotograf g. Bračko Franc iz Slatine Radencev ter otvoril tukaj svojo podružnico.

— **Razpisana služba cestarja.** Za banovinsko cesto Police-Sčavnica - Očeslavci - Okoslavci - Dragotinci okraj Gornja Radgona je razpisana služba cestarja ter je tozadevne prošnje vložiti pri okrajnem cestnem odboru v Ljutomeru do 25. marca t. l.

— **Iz delovanja Sokolskega društva.** Uprava obmejnega sokolskega društva Gor. Radgona je na svoji zadnji seji z dne 5. marca t. l. razpravljala o delovnem programu. Oddelki pridno telovadijo ter se pripravljajo za dve predvideni prireditvi in sicer v aprilu in maju, ko bo akademija na prostem pri sokolskem domu. Tudi sokolska običajna Petrovna tombola bo letos v istem obsegu na Petrovo dne 29. junija. Br. Savez je obljubil gmotno pomoč za dograditev društvenega doma. Z gradbo in dovršitvijo doma bi našlo zaposlitev številno delavstvo tukajšnjega okoliša skozi letošnjo dalavno sezono.

SLUŽBENE OBJAVE**ZDRUŽBE TRGOVCEV V MURSKI SOBOTI****Vabilo**

na XX. redno glavno skupščino Zdrženja trgovcev za srez Murska Sobota v Murski Soboti, ki bo v ponedeljek, dne 31. marca 1941 ob pol 10. uri predpoldne v dvorani „Grajskega kina“ v Murski Soboti.

Dnevni red:

- 1.) Otvoritev zborovanja, imenovanje zapisnikarja in 2 overovateljev;
- 2.) Pozdrav predsednika;
- 3.) Odobritev zapisnika zadnje skupščine;
- 4.) Poročila: a) predsedniško, b) tajniško, c) blagajniško, nadalje poročila šolskega vodstva dvorazredne trgovske šole in šolskega vodstva strokovno nadaljevalne šole;
- 5.) Poročilo nadzornega odbora in predlog za razrešnico;
- 6.) Proračun za leto 1941;
- 7.) Samostojni predlogi uprave združenja trgovcev;

8.) Samostojni predlogi članov in sekcij;

9.) Zaključek skupščine.

Pojasnila k dnevnemu redu: Zapisnik zadnje glavne skupščine se ne bo čital, ker je bil objavljen v „Murski Krajini“ v številu 19—32 1940. leta. Računski zaključek in proračun za leto 1941 bo objavljen v prostorih združenja. Takisto bodo v prostorih združenja objavljeni vsi sklepi, ki jih bo ta skupščina sprejela in to v rokih, ki jih določa zakon.

Samostojni predlogi: Samostojni predlogi članov in sekcij morajo biti predloženi upravi združenja najkasneje do 27. marca t. l. 12. ure. Predložiti jih smejo samo tisti člani, ki so poravnali svoje članske obveznosti do konca leta 1940, sicer bodo zavrnjeni. (Slednje ne velja za člane, ki so pridobili članstvo v letu 1941.)

Udeležba: Skupščine se smejo udeležiti samo člani imetniki obrtnih pooblastil. Udeležba na skupščini po pooblaščenih ni dovoljena, razen v primerih kjer tvorijo članstvo javne trgovske družbe. (Čl. 14/1 pravil.). Za vse člane je udeležba na skupščini obvezna. Izostanki morajo biti s tehničnimi opravičili pismeno javljeni upravi združenja sicer se predplačajo denarne globe. (Za člane izven M. Sobote 20.—din, za člane iz M. Sobote pa 50.—din.)

Sklepčnost skupščine: Skupščina je sklepčna ob določen uri, če je prisotna vsaj ena tretjina od skupnega števila članov, sicer se vrši eno uro kasneje na istem mestu in istim dnevnim redom druga skupščina, ki sklepa veljavno ob vsakem številu navzočih.

Na skupščini se bo razpravljalo samo o vprašanjih, ki so postavljeni na dnevni red.

SOKOL

Pri četrtem kolu se je odigrala ena do sedaj najlepših partij sokolskega šahovskega turnirja. Je to partija Kerčmar E. : Gjergjeka L. Ves potek partije, ki je trajal cele tri in pol ure, je pokazal, da sta si nasprotnika skoraj popolnoma enaka in je zato tudi upravičen remis za katerega sta se sporazumela. Nadalje je premagal v lepi igri Šumenjak S. Gabrijelečiča. Intihar pa je izgubil zopet v pruski igri proti Čisarju. Po presenetljivem preobratu med partijo pa je izgubil tudi Koren proti Heiserju.

Stanje po četrtem kolu je torej naslednje: Čisar in Gjergjek 3 točke, Koren in Kerčmar 2 in pol točki, Šumenjak in Heiser 2 točki, Intihar pa eno točko. D. Z. N.

Cestno vprašanje v Prekmurju

Slabo stanje cestnega omrežja je eno najbolj perečih vprašanj Slovenske Krajine. Ceste so pač vzdržale skromni predvojni promet z vozovi in vprežno živino, nikakor pa ne morejo kljubovati naraščajočemu avtomobilskemu prometu. Zgrajene so brez trdne kamenite osnove in so preveč odvisne od vremenskih prilik. Cestišče je iz pol metra debele plasti drobnega prodca, ki ga dež in pa talna voda ponekod tako zrahljata, da je vožnja po cesti nemogoča. Vozila orjejo globoke brazde in se pogrezajo do osi v razmehčano cestišče. Tako se je n. pr. pred tednom v Šolski ulici v Murski Soboti vdrl tovorni avto v cesto tako globoko, da so morali razložiti ves tovor in ga z drugim avtomobilom potegniti iz blata.

Podobno je bilo na cesti iz Bogojine v Dobrovnik, koder obratuje vsak dan poštni avtobus. Med Strehovci in Filovci je talna voda, ki sega v dežju tik do roba ceste, tako razmehčala cestišče, da je avtobus moral ustaviti obratovanje in že 20 dni ne vozi. Cesta bo šele prehodna, ko jo bo lepo vreme popolnoma izsušilo. Vsa sreča za ceste je tudi dejstvo, da v Prekmurju pade na leto komaj 600 do 800 mm padavin.

Dve prometni cesti s križiščem v Murski Soboti vežeta Prekmurje. Ena vodi iz Dolnje Lendave čez Dobrovnik, Bogojino in Mursko Soboto v Cankovo in Rogaševce, druga pa gre iz Dolnje Lendave čez Črensovce in Mursko Soboto v Gornjo Lendavo. Pred sedmimi leti je pričel obratovati na prvi progi poštni avtobus, po velikih prošnjah in moledovanjih je bila nato odobrena druga zveza Sobote z Dolnjo Lendavo čez Črensovce, lani pa je bila odprta proga Sobota—Gornja Lendava. Tako je Prekmurje z železniško progo Ljutomer—Hodoš povezano v prometu v treh transversalnih s križiščem v Murski Soboti.

Žal se avtobusni promet v Prekmurju ne more razviti tako kakor bi bilo želeli. Avtobusne proge so le prepogosto prekinjene zaradi slabega stanja cest ali pa pomanjkljivih vozil. Število potnikov se večja vsako leto, dohodki se dvigajo na zavidljive vsote, za izboljšanje prometa pa se na pravi malo ali pa nič. Človek se prime za glavo, ko vidi majhne avtobuse, natlačene do zadnjega kotička, ki vozijo vsak dan po isti progi in ne morejo sprejeti pod streho vseh potnikov, ki bi radi potovali. Zasluzek se ponuja kar sam od sebe in zasebnik bi na prekmurskih avtobusnih progah ustvaril čuda v zadovoljstvo potnikov in v korist svoje blagajne. Treba je samo pogledati razpredelnico o razvoju prometa:

	Število potnikov	Dohodki
L. 1934	11.049	157.180 din
L. 1935	13.182	181.489 din
L. 1936	14.857	205.911 din
L. 1937	20.972	272.731 din
L. 1938	24.813	316.654 din
L. 1939	37.301	437.007 din
L. 1940	46.793	531.947 din

Statistika nam zgovorno pokaže, da se je samo v lanskem letu promet dvignil za skoro 10.000 potnikov, dohodki pa za malo manj kot 100.000 din. Po šestih letih pa beležijo prekmurske avtobusne proge štirikraten promet.

Da tudi letos avtobusni promet ne bo zaostajal za lanskim, nam potrjuje že statistika za januar. V prvem letošnjem mesecu je bilo namreč na vseh progah 8264 potnikov, ki so plačali za voznino 85.864 din. Na progi Murska Sobota—Rogaševci je promet najživahnejši. Tu je bilo v januarju 2285 potnikov v obeh smereh, kar znaša skoro 80 vsak dan. In na tej progi obratuje majhen avtobus s 23 sedeži! Na vsak način bi bilo potrebnejše večje vozilo, ki bi zadostilo vsaj sedanjim potrebam.

Za izboljšanje cest v Prekmurju tudi za bodočnost ni posebnih izgledov. Proračun soboškega cestnega odbora ne dosega niti polnega milijona. Za nova cestna dela je v njem predvidena samo gradnja mosta čez Ledavo v Polani za 300.000 din. Zgrajenih bo še več manjših propustov na cestah za 100.000 din. V Šalovcih se bo nadaljevalo delo pri preložitvi ceste in gradnji novega mosta. Ta dela so obsežna že v lanskem proračunu in znašajo nad 900.000 din. Če bi bilo dovolj kredita, bi prišel še letos v pošte most v Dolnji Slaveči, ki bi stal 226.000 din.

Za gramoz je v novem proračunu določena skromna vsota 265.000 din. Svočas je pa postavka znašala pol milijona in tudi danes bi za najnujnejše oskrbovanje cest potrebovali vsaj toliko. Če bi bil gramoz pri rokah, bi še nekako šlo, toda v Prekmurju ga ni in treba ga je dovažati od daleč. Prevozní stroški pa so preveliki, da bi mogli iz določene postavke napejlati na ceste dovolj gramozu. Bojimo se, da bodo spričo skromnega posipanja prihodnje leto ceste še slabše in da bo ob slabem vremenu nemoteno promet še za daljšo dobo ogrožen.

Vsega upoštevanja je zato vreden predlog, ki ga je na zasedanju banskega sveta stavil soboški župan g. Ferdinand Hartner, da se znižajo železniške pristojbine za prevoz gramozu v Prekmurje. Samo na ta način bi lahko prekmurske ceste prišle do dobrega gramozu, s katerim bi v par letih utrdili cestišče in izboljšali prometne razmere, ki danes neprestano opozarjajo k nujni od pomoči.

Proda se SENO

20—30 q pri HORVAT JANEZU, mlatilničarju v Murski Soboti.

Cenji naročnike

našega lista, ki še niso poravnali naročnine, ponovno prosimo, da naj to store čim prej, da s tem omogočijo redno izhajanje lista. Naročnina se plača v knjigarni Hahn Izidorja v M. Soboti.